

Міністерство освіти і науки України

Центральноукраїнський національний технічний університет

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
в Центральноукраїнському національному технічному
університеті

Затверджено рішенням
Вченої ради ЦНТУ
протокол № 6 від 19.01.2026 р.
Голова Вченої ради ЦНТУ
_____ В. Кропівний

Введено в дію наказом ректора
ЦНТУ №17-08 від 19.01.2026 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність в Центральнотукаїнському національному технічному університеті (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки та професійного спілкування між учасниками освітнього процесу, визначає принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності, порядок перевірки та критерії оцінювання академічного плагіату, види порушень норм і правил академічної доброчесності, заходи їх попередження, виявлення та відповідальності за їх порушення, права учасників освітнього процесу, стосовно яких виявлено факт порушення академічної доброчесності, перевірки унікальності наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних, навчальних робіт, а також відповідального використання систем штучного інтелекту в освітній, науково-інноваційній, управлінській діяльності Центральнотукаїнського національного технічного університету (ЦНТУ).

1.2. Це Положення розроблене на підставі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, Рекомендацій Міністерства освіти і науки та Міністерства цифрової трансформації України щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти, Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ, затверджено Вченою радою ЦНТУ, протокол від 29.08.2019 № 12.

1.3. У цьому Положенні терміни вжито в такому значенні:

академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього та наукового процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього та наукового процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення

знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом;

академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць;

генеративний штучний інтелект (ГШІ) – різновид ШІ, який застосовується для створення нового контенту, включаючи аудіо, код, зображення, текст, відео тощо;

галюцинування ШІ – феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що оманливо представлена як достовірна;

наукова етика – сукупність встановлених та визнаних академічною спільнотою норм поведінки, правил, моралі працівників, зайнятих у сфері науково-технічної та науково-педагогічної діяльності.

науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього та наукового процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

промт – вхідний текст, інструкція або завдання для системи ШІ, на які система має відреагувати шляхом генерування контенту;

система ШІ – комп'ютерна програма, яка розроблена для роботи з різними рівнями автономності та може проявляти адаптивність після розгортання, а також яка для явних або неявних цілей робить висновки на основі отриманих вхідних даних, як генерувати результати (зокрема, прогнози, контент, рекомендації або рішення), що можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище;

штучний інтелект – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів оброблення інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі ухвалення рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань;

ЯКІСТЬ ОСВІТИ – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

1.4. Суб'єктами академічної доброчесності є педагогічні, наукові, науково-педагогічні, інші працівники та здобувачі вищої освіти в ЦНТУ, а також представники інших установ і організацій, які спільно з ЦНТУ проводять наукову, науково-технічну, інноваційну діяльність.

1.5. Норми та правила цього Положення є однаковими та обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу в ЦНТУ.

2. ЦІННОСТІ, ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Права й свободи людини, покладені в основу механізму забезпечення доброчесності, є підґрунтям для формування розумної, обізнаної та відповідальної особистості, забезпечують високу якість результатів освітньої та наукової діяльності, стимулюють її творчість.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності учасники освітнього процесу мають дотримуватися таких принципів:

- верховенства права, дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів ЦНТУ;
- соціальної справедливості;
- пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
- самовдосконалення та саморозвитку;
- справедливості, толерантності та об'єктивності;
- усвідомлення важливості доброчесності та відповідальності за її порушення;
- нульової толерантності до порушення академічної доброчесності;
- рівноправності;
- законності, правової визначеності, відкритості та прозорості правил і процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та відповідальності за її порушення;
- професіоналізму та компетентності;
- поваги та взаємної довіри;
- чесності та порядності;
- колегіальності та демократичності;

– відкритості й прозорості.

2.3. Педагогічні, наукові та науково-педагогічні працівники повинні дотримуватися академічної доброчесності, забезпечувати контроль її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності, уникати авторитарності та категоричності, погроз, примусу чи насильства, постійно дбати про культуру мовлення.

Працівники ЦНТУ зобов'язані:

– належним чином посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надавати достовірну інформацію про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (наукову, науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– підвищувати професійний рівень, наукову кваліфікацію, застосовуючи у своїй діяльності інноваційні освітні методики та технології;

– виховувати у здобувачів вищої освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України та виховувати дбайливе ставлення до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;

– дотримуватись законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів;

– сприяти творчій активності здобувачів вищої освіти, розвиваючи в них самостійність, ініціативу, відповідальність;

– контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;

– об'єктивно та неупереджено оцінювати результати навчання;

– уникати пропозицій неправомірної вигоди за отримання будь-яких переваг;

– у разі отримання інформації про факти неналежного виконання учасниками освітнього процесу своїх обов'язків, порушення ними Конституції та законів України невідкладно повідомляти керівництво факультету або університету.

2.4. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися норм і правил академічної доброчесності, сумлінно досягати результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

– самостійно виконувати передбачені програмою завдання, проходити поточний та підсумковий контроль за результатами навчання;

- належним чином посилалися на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами до необ'єктивного оцінювання;
- у разі отримання інформації про факти неналежного виконання учасниками освітнього процесу своїх обов'язків, порушення ними Конституції та законів України невідкладно повідомляти керівництво факультету або університету.

3. ПРИНЦИПИ Й ПРАВИЛА ЕТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІНСЬКІЙ, ОСВІТНІЙ, НАУКОВІЙ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ ТА ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Основоположними принципами використання ШІ в ЦНТУ є:

- прозорість (чітке визначення, для чого та з якою метою використано ШІ);
- підзвітність (відповідальність особи, яка використовує ШІ, за подання й поширення згенерованого контенту);
- інклюзивність (рівний доступ усіх учасників освітнього процесу до використання ШІ);
- справедливість (об'єктивне врахування усіх обставин використання ШІ для провадження освітньої та науково-інноваційної діяльності).

3.2. Під час використання систем ШІ потрібно забезпечувати:

3.2.1. Людський контроль і критичне мислення: ШІ є інструментом, який підтримує, а не замінює людське мислення. Під час використання ШІ в освітніх і наукових цілях слід віддавати перевагу власному критичному мисленню, навичкам вирішення проблем і глибокому зануренню в матеріал. Слід постійно перевіряти результати використання ШІ на відсутність ШІ-галюцинацій.

3.2.2. Конфіденційність і безпеку даних та особистої інформації: під час використання систем ШІ має бути забезпечено конфіденційність і захист даних та особистої інформації, передбачено належні механізми управління даними, які відповідають високим стандартам якості та цілісності даних, а також забезпечують легальний доступ до них.

3.2.3. Відповідність засадам якості освіти, що передбачає потребу враховувати під час використання ШІ всі політики та вимоги ЦНТУ в сфері забезпечення якості освіти.

3.2.4. Принцип етичного і доброчесного використання ШІ, що відповідає основним положенням Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ, чинному законодавству про освіту, авторське право і суміжні права, а також право особливого роду (*sui generis*), пов'язане зі сферою авторського права та/або суміжних прав.

3.2.5. Уникнення недоброчесного, неетичного, неправомірного використання систем ШІ з метою імітації викладацької, навчальної чи науково-дослідної діяльності.

3.3. Застосування технологій ШІ в адміністративній, управлінській діяльності ЦНТУ спрямоване на підвищення ефективності управлінських процесів, оптимізацію використання ресурсів, покращення якості надання адміністративних послуг та підтримку прийняття обґрунтованих рішень.

3.3.1. Впровадження ШІ в адміністративну діяльність має відбуватися з дотриманням принципів етичності, прозорості, підзвітності та безпеки даних, розглядаючи ШІ як інструмент для підтримки персоналу, а не його повної заміни, і супроводжуватись відповідним навчанням персоналу, розробкою чітких інструкцій та політик використання, а також постійним моніторингом ефективності і етичності застосовуваних рішень.

3.3.2. Інтеграція ШІ в управлінську діяльність ЦНТУ може передбачати:

- автоматизацію аналізу даних для ухвалення рішень та поліпшення управління персоналом, процесами і проєктами;
- автоматизацію рутинних завдань задля поліпшення стратегічного планування шляхом аналізу тенденцій в освітній сфері, науці, на ринку праці;
- розроблення документів та підготовку звітів, що передбачає можливість автоматизації оброблення інформації;
- інші способи, які дають змогу ефективно використовувати системи ШІ задля оптимізації управлінських процесів.

3.3.3. Результати використання ШІ в управлінській діяльності підлягають ретельній перевірці з метою унеможливлення використання результатів галюцинування ШІ та/або викривлення даних, які можуть впливати на ухвалення управлінських рішень, планування діяльності ЦНТУ.

3.4. Інтеграція систем ШІ в освітній процес ЦНТУ здійснюється з метою досягнення освітніх цілей, сприяння розвитку критичного мислення, досліджень та інклюзії.

3.4.1. Використання ШІ в освітній діяльності може передбачати:

- підготовку до навчальних занять, розроблення завдань для засвоєння навчального матеріалу;
- розроблення персоналізованих стратегій навчання, зокрема створення адаптованих завдань, підготовку диференційованих матеріалів;
- моделювання ситуацій та генерування практичних ситуацій;
- генерування ідей для творчих завдань;
- вивчення іноземних мов та роботу з іншомовними текстами;
- заохочення дослідження, співпраці або критичного мислення (наприклад, використання ШІ для створення питань для дискусії чи аналізу даних разом);

- поліпшення комунікації між учасниками освітнього процесу через створення ШІ-асистентів;

- виконання завдань (зокрема й самостійної роботи) в межах освітніх компонентів, які пов'язані з пошуком та обробленням інформації, створенням та аналізом текстового та візуального контентів;

- інші способи використання ШІ, які визначив науково-педагогічний працівник з огляду на мету та завдання конкретної освітньої компоненти.

3.4.2. Під час викладання освітньої компоненти викладач повинен окреслити способи використання систем ШІ здобувачами вищої освіти. Дозвіл на використання систем ШІ має передбачати чітке визначення, у яких ситуаціях та для розв'язання яких завдань здобувачі освіти можуть використовувати системи ШІ.

3.4.3. Здобувач вищої освіти, який використовує системи ШІ під час підготовки робіт чи виконання завдань, зобов'язаний відкрито та безсумнівно вказати форму й обсяг використання цих систем, позначити фрагменти тексту та об'єкти роботи (таблиці, діаграми, ілюстрації, зображення та інше), згенеровані ШІ. Здобувачам вищої освіти заборонено:

- подавати роботи, згенеровані ШІ, як оригінальні;
- подавати роботи (фрагменти робіт), згенеровані ШІ, без відповідного атрибутування (маркування);
- порушувати законодавство про захист персональних даних, про авторське право і суміжні права;
- використовувати системи ШІ для оброблення конфіденційної інформації.

3.5. Використання ШІ в науковій, науково-технічній, інноваційній діяльності спрямовується на звільнення науковців ЦНТУ від рутинних завдань з метою вивільнення часу для складних і творчих аспектів науково-дослідної роботи.

3.6. Способами використання систем ШІ в науковій, науково-технічній, інноваційній діяльності є:

- ретроспективний аналіз: пошук джерел, їх стислий опис, систематизація;
- пошук прототипів та/або аналогів для винаходів, необхідних статистичних даних, аналіз даних та визначення закономірностей у великих даних;
- збір, упорядкування, оброблення та аналіз великих обсягів даних;
- машинний переклад, перевірка текстів на орфографію, стилістику, граматику тощо;
- оформлення і впорядкування бібліографії;
- підготовка звітів та презентація результатів досліджень, зокрема, створення графічного матеріалу (наприклад, схем, діаграм, візуальних елементів);
- аналіз та/або моделювання ризиків / надійності / безпечності застосування винаходів;
- аналіз новизни / схожості / відмінності / обмежень наукових результатів (положень, гіпотез, концепцій, моделей);
- інші способи використання ШІ, які відповідають специфіці досліджень і не порушують принципів етики науки та академічної доброчесності, дозволяють автоматизувати рутинні завдання для підвищення продуктивності науковців, покращення якості наукових публікацій.

3.7. Усі учасники освітньо-наукового процесу мають чітко атрибутувати використання ШІ в науковій, науково-технічній, інноваційній діяльності, належно маркувати контент, згенерований ШІ, згідно з п. 3.6 цього Положення.

3.7.1. Маркування контенту, для генерування чи оброблення якого використано ШІ, має на меті запобігти дезінформації, маніпуляції та порушенню академічної доброчесності, а також чітко визначити обсяг роботи, який виконано самостійно, а який – за допомогою ШІ.

3.7.2. Під час виконання навчальних і наукових робіт обов'язково зазначається факт використання ШІ шляхом:

- демонстрації запиту (промпту), на основі якого ШІ згенерував відповідь;
- визначення, які частини завдання підготовлені із застосуванням ШІ, з деталізацією, які з цих частин науково-педагогічний (педагогічний) працівник, науковий співробітник чи здобувач освіти використав так, «як є», а які модифікував;

– подання на початку чи наприкінці роботи докладного опису ролі системи ШІ у виконанні навчального завдання чи підготовці наукового матеріалу (статті, тез, наукового звіту, презентації наукових результатів тощо).

3.7.3. У разі маркування контенту (текст, зображення, графіки, діаграми тощо), згенерованого ШІ, потрібно у форматі виноска чи примітки зазначити виробника/постачальника, назву системи ШІ, її версію, дату генерування контенту.

Наприклад: Google, Gemini 3 Pro, 15.01.2026.

3.7.4. Якщо інструменти ШІ використано, наприклад, для формулювання дослідницьких питань, плану наукової роботи, узагальнення висновків та аналізу даних тощо, то спосіб використання цих інструментів треба описати у вступі до роботи.

3.7.5. Якщо ШІ використано для реалізації наукового дослідження, підготовки наукової (кваліфікаційної, курсової) роботи чи наукової публікації, наприкінці роботи треба розмістити перелік використаних інструментів ШІ під назвою «Інструменти штучного інтелекту»; в описі інструментів ШІ потрібно зазначити: виробника/постачальника, назву системи ШІ, її версію, дату використання інструменту ШІ.

Наприклад: Google, Gemini 3 Deep Think, 15.01.2026.

3.8. Відсутність атрибуції, маркування матеріалу чи частини роботи, яка виконана за допомогою ШІ, а також неподання і/або приховування інформації про використання ШІ, є проявом академічної недоброчесності.

4. ВИДИ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Основними порушеннями академічної доброчесності є:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, а саме: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результатів під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел;

рерайт – перефразування чужої праці без згадування оригінального автора;

академічне шахрайство – будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є: посилання на джерела, які не використовувалися в роботі; використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); проходження процедур контролю знань підставними

особами; виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (дисертацій, кваліфікаційних, курсових робіт, навчальної літератури);

компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;

недбале виконання посадових обов'язків – невиконання або неналежне виконання особою своїх обов'язків через несумлінне ставлення до них, що може негативно вплинути на якість освітнього процесу;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

надання (отримання неправомірної вигоди – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

парафраз – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);

піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав – використання об'єктів авторського права і суміжних прав з метою отримання комерційної вигоди без згоди правовласників;

приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу, або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;

відчуження авторства – передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його/її автором;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

4.2. За порушення норм академічної доброчесності учасники освітнього процесу притягуються до академічної відповідальності.

4.3. До науково-педагогічних працівників у встановленому порядку у відповідності до чинного законодавства можуть бути застосовані такі заходи відповідальності:

- усне зауваження;
- письмове попередження;
- догана;
- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень, визначених ЦНТУ;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- позбавлення права виконувати функції наукового керівництва аспірантами;
- відмова щодо участі в конкурсі на зайняття вакантних посад.

4.4. До здобувачів вищої освіти в установленому порядку згідно з законодавством можуть бути застосовані такі заходи відповідальності:

- зниження балу за виконання завдання (завдань);
- повторне виконання завдання (завдань);
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- позбавлення академічної стипендії;
- відрахування з ЦНТУ.

4.5. У випадку виявлення академічної недоброчесності при перевірці екзаменаційної, залікової, контрольної, курсової роботи, іншого індивідуального завдання, оцінка здобувача вищої освіти за виконання

екзаменаційної, залікової, контрольної, курсової роботи, індивідуального завдання має бути знижена до 0 балів.

4.6. Якщо за результатами захисту кваліфікаційної роботи в її тексті виявлено відтворення здобувачем вищої освіти чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора чи фальсифікація результатів, екзаменаційна комісія виставляє за захист кваліфікаційної роботи незадовільну оцінку і встановлює, що при повторній атестації здобувач вищої освіти зобов'язаний опрацювати нову тему кваліфікаційної роботи, яку визначає відповідна кафедра. Прийняте рішення та підстави для його ухвалення фіксуються в протоколі засідання екзаменаційної комісії.

4.7. У випадку виявлення академічної недобросовісності при проведенні або перевірці письмової роботи атестаційного екзамену, екзаменаційна комісія виставляє здобувачу вищої освіти за складання атестаційного екзамену незадовільну оцінку. Прийняте рішення та підстави для його ухвалення фіксуються в протоколі засідання екзаменаційної комісії.

4.8. У разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації скасовується у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, які вимагають рекомендації Вченої ради університету до видання (організацію перевірки цих матеріалів здійснюють завідувачі кафедр);

- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів), організацію перевірки яких здійснюють головні редактори наукових видань та керівники структурних підрозділів, які організовують відповідні заходи;

- дисертаційні роботи та автореферати, організацію перевірки яких здійснюють секретарі спеціалізованих вчених рад.

5.2. Перевірка на текстові запозичення здійснюється за допомогою відповідних сервісів з визначенням унікальності роботи на етапі представлення матеріалів для розгляду Вченою радою, редакційною колегією або кафедрою. Відповідальні особи визначають унікальність

кожної представленої роботи за допомогою спеціалізованого сервісу та надають висновки у роздрукованому вигляді для подальшого розгляду на засіданнях кафедр, експертних комісій спеціалізованих рад, оргкомітетів конференцій.

5.3. Остаточне рішення щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання приймається кафедрами, експертними комісіями спеціалізованих рад, редколегіями журналів та оргкомітетами конференцій на своїх засіданнях. При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на відсутність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, дисертація, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

5.4. Результати перевірки на відсутність академічного плагіату оформлюються протоколом засідання кафедри, експертної комісії, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції у вигляді рішення щодо допуску до захисту, дозволу опублікування матеріалів, відправку матеріалів на доопрацювання (або про видачу іншого варіанта завдання для навчальних робіт та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» і «магістр») або відхилення без права подальшого розгляду.

5.5. У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи, що перевірялася, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто автором роботи на ім'я ректора у триденний термін після оголошення результатів перевірки. У разі надходження апеляції, за наказом (розпорядженням) ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Комісія з розгляду фактів академічного плагіату також може створюватися за наказом (розпорядженням) ректора як з ініціативи працівників університету, так і за заявами сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

5.6. Персональний склад членів комісій для розгляду апеляції формується з досвідчених та авторитетних науково-педагогічних працівників університету. До складу комісій можуть входити, за згодою, інші особи, які не є працівниками університету. При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра і магістра до складу комісій повинні залучатися представники органу студентського самоврядування.

5.7. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про створення апеляційної

комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

6. ПРАВА ОСОБИ, СТОСОВНО ЯКОЇ РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ ПИТАННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ НЕЮ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Особа, стосовно якої розглядається питання про можливе порушення нею академічної доброчесності, має право:

6.1.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

6.1.2. Особисто або через уповноваженого представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

6.1.3. Отримувати інформацію про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

6.1.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7. ЗАХОДИ З ПІДТРИМКИ КУЛЬТУРИ ТА ПОПУЛЯРИЗУВАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Підтримка діяльності в ЦНТУ Ради доброчесності.

7.2. Участь ЦНТУ в проєкті «Прозорі університети» Національного агентства з питань запобігання корупції, впровадження в освітній процес спецкурсу Офісу доброчесності НАЗК «Антикорупція та доброчесність».

7.3. Створення й підтримка інформаційних вебресурсів з питань академічної доброчесності на офіційному сайті університету, факультетів, кафедр.

7.4. Інформування здобувачів вищої освіти та працівників ЦНТУ про необхідність дотримання нормативних документів, які регламентують доброчесність.

7.5. Організація і проведення в ЦНТУ інформаційно-просвітницьких і інших заходів розвитку культури та популяризації принципів доброчесності.

7.6. Підвищення кваліфікації викладачів з питань доброчесності.

7.7. Проведення заходів з розвитку в учасників освітнього процесу ШІ-компетентностей та відповідального впровадження ШІ в освітньому процесі, науковій, науково-технічній та інноваційній діяльності ЦНТУ.

7.8. Розміщення в інституційному репозитарії ЦНТУ навчальних, науково-методичних, наукових праць учасників освітнього процесу в ЦНТУ.

7.9. Підтримка комунікативного простору для проведення широких та різнопланових дискусій (круглі столи, вебінари, семінари, конференції) між всіма членами університетської спільноти навколо питань академічної доброчесності.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради ЦНТУ за погодженням зі студентською радою ЦНТУ та вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться рішенням Вченої ради ЦНТУ за погодженням зі студентською радою ЦНТУ та вводяться в дію наказом ректора.

8.3. Учасники освітнього процесу – науково-педагогічні, наукові та інші працівники ЦНТУ та здобувачі освіти – підлягають обов'язковому ознайомленню з цим Положенням після його затвердження та оприлюднення, а в подальшому – під час прийняття на роботу або зарахування на навчання.

8.4. Учасники освітнього процесу зобов'язані знати і дотримуватися норм цього Положення, незнання його вимог не звільняє від відповідальності за їх недотримання.